

Profesor Chossudovsky, Global Research: ČIERNOMORSKÁ GEOPOLITIKA A RUSKÁ KONTROLA STRATEGICKÝCH VODNÝCH CIEST: KERČSKÝ PRIELIV A AZOVSKÉ MORE

- CZ24 News | 5. června 2022

*Historicky zohrával **Kerčský prieliv strategickú úlohu.** Predstavuje bránu z Čierneho mora cez Azovské more k hlavným vodným cestám Ruska vrátane Donu a Volhy. Zabezpečuje aj námorný tranzit z Čierneho mora do Moskvy, ako aj námornú cestu do Kaspického mora cez kanál Volga-Don. Volga sa tiež spája s Baltským morom.*

Krymská únia s Ruskom z roku 2014 nanovo definuje geografiu a geopolitickú šachovnicu povodia Čierneho mora

Od roku 2014 predstavovalo opätovné pripojenie Krymu k Ruskej federácii veľkú prekážku pre USA-NATO, ktorých dlhodobým cieľom bolo integrovať Ukrajinu do NATO a zároveň rozšíriť vojenskú prítomnosť Západu v oblasti Čierneho mora.

Podľa nedávneho vývoja (jún 2022) Rusko teraz kontroluje celú panvu Azovského mora.

Zmluva medzi Ruskom a Krymom

Zmluvou podpísanou medzi Ruskom a Krymom z 18. marca 2014 Ruská federácia rozšírila svoju kontrolu nad Čiernym morom, ako aj nad Azovským morom, ktorého západné pobrežie hraničí s východnou Ukrajinou a regiónom Donbass. (pozri mapu nižšie)

Podľa dohody medzi Ruskom a Krymom, ktorú prezident Putin oznámil v roku 2014, sa k Ruskej federácii pripojili dva „konštitučné regióny“ Krymu: „Krymská republika“ a „Mesto Sevastopol“. Obidve majú štatút „autonómnych oblastí“. Štatút Sevastopolu ako autonómnej entity oddelenej od Krymu súvisí s umiestnením ruskej námornej základne v Sevastopole.

Od rozpadu Sovietskeho zväzu si Rusko ponechalo námornú základňu v Sevastopole na základe bilaterálnej dohody s Ukrajinou. Podpísaním zmluvy z 18. marca 2014 sa táto dohoda stala neplatnou. Sevastopol vrátane ruskej námornej základne sa stal súčasťou autonómnej oblasti v rámci Ruskej federácie. Pred marcom 2014 sa námorná základňa nenachádzala na Ukrajine na základe zmluvy o prenájme. Okrem toho od roku 2014 patria výsostné vody Krymu Ruskej federácii.

Po pripojení Krymu k Rusku má teraz Ruská federácia pod kontrolou oveľa väčšiu časť Čierneho mora, ktoré zahŕňa celé pobrežie Krymského polostrova. Východná časť Krymu – vrátane Kerčského prielivu – je pod kontrolou ruskej jurisdikcie. Na východnej strane Kerčského prielivu sa nachádza ruský Krasnodarský kraj a smerom na juh sa rozprestierajú prístavné mestá Novorossijsk a Soči.

Strategický je aj Novorossijsk. Je to najväčší obchodný prístav Ruska pri Čiernom mori, na križovatke veľkých ropovodov a plynovodov medzi Čiernym morom a Kaspickým morom.

Historicky zohrával Kerčský prieliv strategickú úlohu. Predstavuje bránu z Čierneho mora k hlavným vodným tokom Ruska vrátane Donu a Volgy.

Počas 2. svetovej vojny bol Kerčský polostrov okupovaný nacistickým Nemeckom (zabratý späť Červenou armádou) dôležitým tranzitným miestom po súši a po vode. V najchladnejších mesiacoch zimy sa z neho stal ľadový most spájajúci Krym s Krasnodarským krajom.

Kerčský prieliv je dlhý asi 5 kilometrov a 4,5 km. široký v najužšom bode medzi cípom východného Krymu a polostrovom Taman. Kerch je významný obchodný prístav spojený so železničnými, trajektovými a riečnymi trasami.

Azovské more: Geopolitické centrum

Dôležité je, že integrácia Krymu do Ruskej federácie znamená, že Moskva má teraz plnú kontrolu nad Kerčským prielivom spájajúcim Čierne more s Azovským morom. Ukrajinské úrady už nemajú pod kontrolou prístav Kerč na východe Ukrajiny. Dvojstranná dohoda medzi Ruskom a Ukrajinou o námornej trase cez Kerčské rovinky bola zrušená.

Prieliv tiež predstavuje vstupný bod do hlavných riečnych vodných ciest Ruska.

Azovské more sa spája s riekou Don a Volgou cez kanál Volga Don. Na druhej strane sa Volga vlieva do Kaspického mora.

Kerčský prieliv je strategický. Kanál Kerch-Yenikalskiy umožňuje veľkým (oceánskym) plavidlám prechádzať z Čierneho mora do Azovského mora.

Okrem toho Kerčský prieliv spája Čierne more s Volgou cez Azovské more a Volžský Donský kanál, ktorý sa zasa spája s Petrohradom a Baltským morom.

Volga sa tiež spája s Moskvou cez rieku Moskva cez kanál Volga-Moskva.

- Čierne more - Azovské more - Don - Kanál Volga Don - Volga - Kaspické more
- Čierne more - Azovské more - Don - Kanál Volga Don - Volga - Kanál Volga - Moskva, rieka Moskva, Moskva
- Čierne more - Azovské more - Don - Kanál Volga Don - Volga - Baltské more, Severné more a severovýchodný arktický priechod

V decembri 2013 Moskva podpísala bilaterálnu dohodu s Janukovyčovou vládou v Kyjeve o výstavbe mosta cez Kerčský prieliv, ktorý by spájal východný Krym (ktorý bol súčasťou Ukrajiny) s ruským Krasnodarským krajom.

Táto dohoda nadväzovala na pôvodnú dohodu podpísanú v apríli 2010 medzi oboma vládami.

Rusko-ukrajinská dohoda z roku 2013 týkajúca sa výstavby mosta bola pre všetky účely zrušená už pred 16. marcom 2014.

Spojenie Krymu s Ruskom sa pripravovalo už pred referendum, bola to hotová vec .

Necelé dva týždne pred referendum zo 16. marca, v čase vrcholiacej krízy na Ukrajine, ruský premiér **Dmitrij Medvedev** nariadil korporácii na výstavbu štátnych ciest Avtodor, čiže „Ruské diaľnice“, „vytvoriť dcérsku spoločnosť, ktorá by dohliadala na výstavbu mosta cez Kerčský prieliv“.

Tento most by bol z veľkej časti zameraný na vlakové dopravné trasy spájajúce západnú a východnú

Európu s povodím Kaspického mora, Kazachstanom a Čínou. Je preto integrálnou súčasťou euroázijského projektu (v nadväznosti na čínsku iniciatívu Pás a cesta)

Kerčský most slávnostne otvorený v máji 2018 je vo vlastníctve a pod kontrolou Ruska. Kerčský prieliv sa nachádza v ruských teritoriálnych vodách na oboch stranách prielivu.

Azovské more je strategické

V kontexte ukrajinskej vojny si ruské sily prostredníctvom svojich vojenských nasadení v Donecku a Lugansku upevnili kontrolu nad celým povodím Azovského mora.

Mapa nižšie (2. júna 2022) ukazuje oblasti nasadenia a ruskej kontroly od severného cípu Luganska (oproti Charkovu) po Cherson.

ZDROJ: [1](#)

Překlad: SK Správy